

Josep M. Sanmartí

DES D'EL RETIRO

Set mesos de tot

Bon punt es van conèixer els resultats electorals del 29 d'octubre passat, tots els comentaristes polítics van coincidir a pronosticar que el pròxim govern socialista s'hauria de mostrar més flexible amb l'oposició i hauria de recuperar certes tradicions pactistes pràcticament perdudes en les dues legislatures anteriors. Aquest pronòstic s'ha complert en part i, de fet, és la gran variant d'aquesta legislatura en comparació de les altres dues. Només començar, el candidat socialista a la presidència del govern, Felipe Gonzalez, va haver de buscar el suport de les Agrupacions Independents Canàries (AIC), del seu diputat Luis Mardones, per poder ser nomenat primer ministre amb majoria absoluta. Tot i això, va obtenir els vots justos, 176, per a sortir elegit a la primera votació. Era més una qüestió de prestigi que pràctica, però va servir per a encetar una dinàmica de negociacions amb altres grups parlamentaris, com és ara el PNB.

Aquestes negociacions van ensopegar amb els dos primers escàndols, la netedat de les eleccions en algunes circumscripcions i el cas *Juan Guerra*. L'augment insospitat de la tensió va dividir el Congrés de Diputats. El PP i IU-IC van creure que finalment tenien el PSOE agafat pel ganyot i que forçant la màquina al màxim podien donar una rebolecada tan seriosa al nou govern que aquest quedaria tocat per a la resta de la legislatura o l'obligarien a convocar noves eleccions en un moment de retrocés socialista. Altres minories, com el PNB, CiU o el CDS, van pensar que el 29-0 el PSOE havia conservat prou poder per a resistir aquesta enves-

ta de l'oposició, d'altra banda molt mal duta, i van recollir el guant de la via pactista que els oferia el govern a través del ministre Virgilio Zapatero o d'Eduard Martín Toval. Aquests grups van proporcionar una coartada al bloc socialista en el debat sobre les implicacions del vice-president Alfonso Guerra en els tripijocs del seu germà Juan, fins que per Setmana Santa arribava l'escàndol Naseiro que va frenar l'ofensiva del PP derivada del seu Congrés de Sevilla. Al mateix temps el govern reprenia amb un èxit limitat les seves converses amb els sindicats i sense que es pugui parlar d'un pacte social el nombre i la importància del acords assolits consolidaven la imatge d'una legislatura més decantada cap al consens, malgrat que això comportés una ruptura amb la patronal.

SENSE EL PP NO HI HA CONSENS

Aprofitant la neutralitat favorable de les minories aliades, el govern va blocar totes les mesures d'investiga-

ció pròpies, i alienes, i va llançar grans reptes al PP, com és ara el pacte de competitivitat amb vista a l'Europa unida del 1993. Solament un d'aquests temes sotmesos a l'esforç negociador va trobar l'acceptació general de l'oposició. Van ser els preparatius per arribar al Mercat Únic Europeu en les millors condicions possibles. Tots els altres assumptes, com la reforma del reglament del Congrés, l'estatut de RTVE, el finançament dels partits, les incompatibilitats dels alts càrrecs públics, la reforma fiscal, els pressupostos de l'estat, etc., han quedat damunt la taula i de fet encallats. En aquest sentit, es pot dir que ara la política negociadora del govern és un fracàs ja que no ha resolt cap dels grans problemes plantejats al començament del període de sessions.

El PP sosté que sense ells no es pot parlar de consens. El seu grup parlamentari té més ciutats i més vots que tots els altres grups de l'oposició plegats. Per tant, si el govern vol dur una política de pacte ha de negociar obertament amb els populars i fer moltes més concessions. Això va quedar ben palès en el debat en Comissió de la LOGSE. Tots els altres grups entraren en una via d'acords més o menys àmplia, excepte el PP, que s'autoexcloué de l'acord final. I en el darrer mo-

ment els seus portaveus van negar l'existència d'un consens polític i social, ja que ells com a principal força de l'oposició no van donar la seva benedicció al text resultant.

CiU i PNB, ELS MÉS BENEFICIATS

Sens dubte els dos grups més beneficiats per aquesta situació són els de CiU i PNB, ja que poden canalitzar els èxits cap als respectius governs autonòmics. CiU no només ha pogut desbloquejar qüestions com la dels *serrells*, sinó que ha endegat les negociacions sobre el nou sistema de finançament autonòmic amb empena. En el cas de la LOGSE, per posar un altre exemple, el sentit possibilista dels portaveus catalanistes permeté que la llei presentés de manera molt més favorable el paper de les Comunitats Autònomes amb competències educatives, si bé el resultat no és encara òptim, ni de bon tros.

Això és el que no pot fer el CDS, partit que s'ha decantat obertament per una aliança amb el PSOE al Parlament, però que no en pot traure fruits concrets. Els seus dirigents esperen que l'electorat valori la influència moderadora dels centristes en la política governamental, però aquestes subtileeses són dif-

cils d'entendre per unes bases i uns quadres marjats pels constants canvis de socis. Per acabar, IU-IC tampoc té gran cosa a guanyar amb una política de pacte amb els socialistes i s'estima més mantenir la seva actitud maximalista,... almenys fins després de les eleccions andaluses.

Del reviscolament del Parlament espanyol com a plataforma d'encontre i de pactes, en participa també el Senat. Ha viscut molt de retruc les grans batalles d'aquest període de sessions que ara s'acaba, però ha pogut traure documents notables com el de la violència en l'esport. Però per damunt de la tasca concreta feta, el Senat ha tornat a endegar la seva pròpia reforma que es podria concretar a la tardor vinent. Llavors començaria a haver-hi una veritable Cambra territorial, cosa que capgiraria el panorama parlamentari estatal i autonòmic. En qualsevol cas després de l'estiu ha de venir la gran ofensiva negociadora i el país ha de començar a tastar els resultats de les constants ofertes de pacte que els dos grans s'han fet mútuament al llarg de sis mesos. I és que als espanyols els agrada que els polítics s'es-tomaquin, però que a l'hora de la veritat pactin.